

Protokół

13. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. stycznia 1898 roku.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół jedynastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół dwunastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 28. stycznia 1898. r. które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls. 1279, 1302.

Komisji gospodarstwa kraj Ls. 1280.

Komisji budżetowej Ls. 1281, 1289, 1295, 1296, 1299, 1300, 1303, 1304.

Komisji szkolnej Ls. 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1291, 1298, 1305.

Komisji prawniczej Ls. 1287.

Komisji petycyjnej Ls. 1288, 1290, 1301.

Komisji solnej s 1292.

Komisji administracyjnej Ls. 1293, 1294.

Komisji propinacyjnej Ls. 1297.

Po odczytaniu petycji Ls. 1281, Wydziału powiatowego w Borszczowie o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia Miny Berger, przypadających do zapłaty od gminy Tarnawki, przemawia p. Borkowski, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1295 gminy Stryśzów o zapomogę na dokończenie budowy szkoły i Ls. 1296 gm. i Rady szkolnej miejscowej w Rudzach, o zwrot nadpłaconych prestacyj na szkołę, przemawia p. Styła, popierając te petycje.

Marszałek oznajmia, iż wpłynął wniosek nagły p. Dunajewskiego, podpisany

przez 122 posłów, oraz wzywa sekretarza do odczytania tego wniosku.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następujący nagły wniosek p. Dunajewskiego:

Zważywszy, że świat katolicki obchodzi obecnie sześćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich Ojca Śgo. Leona XIII. Wysocki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Marszałka, ażeby w jego i kraju imieniu złożył u stóp Jego Świętobliwości hołd niezłomnej wierności, najgłębszej czci i synowskiej miłości, z przyrzeczeniem, że wytrwamy w tych uczuciach, przekonaniach i historycznych tradycjach narodu, w wierze ojców naszych, w przywiązaniu i posłuszeństwie dla Kościoła i Jego Głowy.

Marszałek konstatuje, że wniosek ten jest dostatecznie poparty.

Przemawia p. Dunajewski, uzasadniając nagłość swego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku.

Przemawia p. Dunajewski uzasadniając sam wniosek.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek p. Dunajewskiego.

Marszałek konstatuje, iż wniosek przyjęty został jednomyslnie.

Przemawia pod względem formalnym p. Klemensiewicz: wnosi aby petycję Ls. 871 Ks. Jana Wolańskiego o przyznanie dodatkowych kosztów podróży do Brazylii, przekazano komisji petycyjnej, przydzielić komisji budżetowej..

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skalkowskiego o przestrzeżenie postanowień

ustawy egzekucyjnej o przedmiotach z pod egzekucyi wyjętych.

Przemawia p. Skalkowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji podatkowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o zmianę przepisów co do sprzedaży mięsa.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Vayhingera o pomnożenie liczby c. k. geometrów ewidencyjnych.

Przemawia p. Vayhinger, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Soleskiego w sprawie zmiany Art. 22. alinea e) ustawy krajowej z 6. grudnia 1887 (Dz. u. kr. Nr. 67).

Przemawia p. Soleski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1898.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje następujące omyłki druku: W Rubryce XII. poz. e) zamiast „dla szkoły wydziałowej żeńskiej“ ma być „dla szkoły wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki“, zaś w drugiej alinei pod poz. e) zamiast „na wydziałową“ ma być „na wydziałową 6-klasową“, zaś w poz. r) dla zakładu naukowo-wychowawczego św. Heleny we Lwowie, nie prelininuje się żadnej kwoty, a w preliminarzu wstawiono przez omyłkę kwotę 300 zł.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia Książe-Biskup Puzyna i stawia następujący dodatkowy wniosek do wniosków komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Zmianę §. 4-tego ustawy z dnia 1. grudnia 1889 w tym kierunku, że służbowy stosunek księży katechetów (nauczycieli religii) określi c. k. Rada szkolna krajowa w porozumieniu z ordynaryatami biskupimi.

II. zmianę §. 1-szego ustawy z dnia 1 grudnia 1889 w tym kierunku, że X. katecheta w szkołach ludowych względnie wydziałowych jest obowiązany do udzielania 22 godzin tygodniowo nauki i jedną egzortę, łącznie 24 godzin tygodniowo.

III. Do §. 4-tego ustawy z dnia 1. grudnia 1889 dodatek tej treści: Nauczycielom religii posiadającym wykształcenie Uniwersyteckie i kwalifikacye do nauczania religii w szkołach wydziałowych, przyznane zostaną pobory nauczycieli wydziałowych bez względu na to, czy ustanowieni są przy szkole wydziałowej lub pospolitej.

IV. §. 6. ustawy ma pozostać z tą zmianą, że zamiast 20 złr. ma pobierać katecheta 40 złr. za każdą godzinę udzielania nauki. Tudzież należy dodać do §. 1-szego ustawy słowa: Gdzie stosunki tego wymagają, może Rada szkolna krajowa ustanowić nauczyciela religii przy szkole 4-lub

więcej klasowej, nakładając na niego obowiązki udzielania nauki religii także w szkołach miejscowości do tej parafii należących, aż do oznaczonej ustawą liczby godzin.

Pod względem formalnym wnosi Ks. Biskup Puzyna, aby wniosek jego przekazany został komisji szkolnej.

Izba popiera powyższy wniosek.

Przemawia p. Bernadzikowski i wnosi podwyższenie Rub. III. wydatków funduszu szkolnego krajowego o 1000 zł. to jest z 5000 do 6000 zł., a natomiast zmniejszenie o 1000 zł. dotacyi w Rub. IX na konferencye naukowe.

Przemawia p. Bernadzikowski,

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Kozłowski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta.

Wydatki kraj. funduszu szkolnego na rok 1898.

Rub. I. poz. 1—7. Place i dodatki 3,244.143 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. II. poz. 8—11. Renumeracye i zapomogi 55.100 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. III. poz. 12. Koszta podróży i diety 5.000.

Marszałek oznajmia, iż do tej rubryki jest poprawka p. Bernadzikowskiego, aby podwyższyć ją do 6.000 zł.

P. Bernadzikowski oświadcza, iż cofa swą poprawkę.

Izba uchwała Rub. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IV. poz. 13—16. Dodatki, interkalarya i dary z łaski 49.460 zł. zwyczajne, 3.400 zł. nadzwyczajne.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. V. poz. 17. Zasiłki na budowę szkół 100.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. V. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VI. poz. 18—21. Zasiłki na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, pomniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, koszta nadzoru funduszów szkolnych miejscowych 88.694 zł. zwyczajne i 320 zł. nadzwyczajne.

Izba uchwała Rub. VI. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

Rub. VII. poz. 22. Przybory naukowe (ze slōjdem) 18.460 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VIII. poz. 23. Biblioteki okręgowe 4.125 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IX. poz. 24. Na konferencye okręgowe 34.524 zł.

Przemawia p. Wójcik i wnosi, aby rubrykę tą zupełnie skreślić, lub przynajmniej zniżyć do połowy.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

P. Wójcik reasumuje swoją poprawkę w tym kierunku, aby rub. IX. zniżyć do połowy.

Izba uchwała Rub. IX. w kwocie 34 524 zł., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. X. poz. 25. Stypendya 100.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. X. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. XI. poz. 26. Rozmaite wydatki 11.800 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. XI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. XII. poz. 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje 21.768 zł. nadzwyczajne.

Suma wydatków 3,711.306 zł. zwyczajne 25.488 zł. nadzwyczajne, ogółem 3,736.794 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. XII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rub. I. poz. 1—7. Odsetki od kapitałów 33.712 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. I., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. II. poz. 8—17. Dochody z dóbr, realności i innych praw 21.767 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka III. poz. 18—27. Dodatki 1,335.592 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. III., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IV. poz. 28. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych 2.835 zł.

Izba uchwała Rub. IV. bez rozprawy, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. V. poz. 29. Zapisy i darowizny.

Rub. VI. poz. 30. Taksy od spadków 18.000 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. VII. poz. 31. Rozmaite wpływy.

Rub. VIII. poz. 32. Dodatek c. k. Skarbu państwa 54.943 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rub. IX. poz. 33. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych 5.255 zł.

Suma dochodów 1,472.104 zł.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. IX zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Z porównania ze sumą wydatków 3,711.306 zł. zwyczajne i 25.488 zł. nadzwyczajne, okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie 2,264.690 zł.

Marszałek wzywa sprawozdawcę do odczytania dalszych wniosków komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wzywa się Radę Szkolną krajową ażeby tymczasowym nauczycielom religii wypłacała pełną płacę stałych nauczycieli.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy odesłać petycje nauczycieli Franciszka Kreta L. 884/784, Stanisława Drozda L. 862/702, Jana Kanatego Tatary L. 724/579, Michała Gigionia L. 725/580, Feliksa Cetnarowskiego L. 726/581, Michała Bochniewicza 662/530, Jana Bohaczyka 514/387, Mikołaja Stetkiewicza 511/384, Antoniego Kaczmarskiego 508/381, Wojciecha Kurki L. 129, Jana Posackiego L. 191/102, Ludwika Ambrożego Snieszko 192/103, Jana Rykały 194/105, Błażeja Wojnarowskiego 940/769, Wojciecha Małysiaka 984/810, i Cyryla Kosiarskiego 319/214, oraz wdów po nauczycielach J. W. Bucmaniuk 404/295, Jadwigi Knihinickiej 434/324, Wilhelminy Kareszowej 69/4, Rozalii Słobieckiej 356/251, Bolesławy Adamskiej 360/255, Maryi Warchałowskiej L. 132, Honoraty Ziębowej 320/215, Józefy Kolankowskiej L. 202/113, Leontyny Nazarkiewicz 201/112, Seweryny Świętej 200/111, Józefy Czyczyło 199/110, Rozalii Wróblewskiej 195/106, Pauliny Kossonockiej 432/322, Emilii Bobiarzowej 433/323, Anny Tokarskiej 406/297, Antoniny Szczurkowej 520/393, Barbary Zharskiej 521/394, Pauliny Dolińskiej 522/395, Franciszki Dymkowej 526/399, Maryi Bojczuk 527/400, Elżbiety Hargersheimerowej 528/401, Rozalii Pankowej 605/475, Maryi Gaczkowej 606/476, Felicji Machalskiej 831/682, Alfonsyny Janikowej 735/589, Antoniny Sękowskiej 736/590, Maryi Gadowej 781/634, Franciszki Czarnkowej 783/636, Ludwiki Zaleskiej 734/588, Idy Wołoszyńskiej 1044/536, Stefanii Piękoszowej 1047/859, Teofili Wielickowskiej 1095/904, Adeli Zielańskiej 985/811, Michaliny Niemilowiczowej 944/773, Stefanii Kleindienst 942/771, Konstancyi Pomiankowej 980/807 i Teresy Czechowiczowej 865/705 o zapomogi i dary z łaski do Rady szkolnej do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego nad petycjami nauczycieli szkół

ludowych w Przemyślu L. 281/178, w Stryju 283/180, w Bochni 975/802. Katarzyny Kopieczanki 287/184, nauczycieli w Ciecinnie 184/95 i Grona nauczycieli w Wieliczce 284/181 o dodatki drożyzniane i petycji. Grzegorza Oleksowa 318/313 o dodatek pięcioletni.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy odesłać petycje gmin Bachórz 178/89, Kosztowa 177/88, Wydziału powiatowego w Kałuszu 67/2, o zasiłki na budowę szkół, gminy i Rady szkolnej w Kulparkowie o asanację budynku szkolnego w Kulparkowie do Rady szkolnej krajowej do załatwienia, petycję Sióstr Felicjanek z Bełża o subwencję na budowę szkoły odesłać do Wydziału krajowego do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza, na r. 1899.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy przyjść do porządku dziennego nad petycją Zarządu szkoły żeńskiej w Uhnowie 436/326 o 300 z. subwencji na zapłacenie reszty pożyczki zaciągniętej u Wysokiej Rady szkolnej krajowej na budowę szkoły.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja wnosi odesłać petycje Korneli Trembickiej 325/220 i Bronisławy Choloniewskiej 835/725 o zapomogi na cele kształcenia się do Rady szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycje gmin w Hojsku o uwolnienie od prestacyi na płacę nauczyciela L. 176/87

Gmin Brzezinka, 1027/840 Łany polskie i Łapajówka 1026/839 o zniżenie prestacyi szkolnych, oraz gminy Banice 1025/838, w sprawie prestacyi szkolnych, do Wydziału krajowego do zbadania i zdanie sprawy na przyszłej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek odczytuje dodatkowy wniosek postawiony przy rozprawie ogólnej przez ks. Biskupa Puzynę i zarządza głosowanie nad formalnym wnioskiem, przekazania wniosku ks. Biskupa Puzyny komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała ten formalny wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, folwarku i gorzelni w Dublanach.

Sprawozdawca p. Franciszek Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego za r. 1897 o krajowych zakładach naukowych, tudzież o stacyach doświadczalnych, gorzelni i folwarku w Dublanach.

II. Sejm uchyla uchwałę swą z dnia 7 lutego 1894, mocą której ustanowił etatową posadę prefekta internatu w Dublanach.

III. Sejm zwija w etacie szkoły wyższej dwie posady asystentów i dwie posady docentów, a ustanawia w etacie profesorów-adjunktów trzecią posadę z systemizowanymi poborami, ustanowionymi uchwałą z 7 lutego 1894.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wybetonowania podłóg i żłobów w stajni opasowej kosztem 700 złr.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do postawienia nowego parkanu na folwarku

w Dublanach, do kupienia nowej młocarni i siewczarni i wybudowania czworaku dla służby folwarcznej łączną sumą 4344 złr.

VI. Sejm podnosi fundusz na utrzymanie asystentów zatrudnionych przy obydwóch stacyach doświadczalnych o 400 złr. do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu.

VII. Nadto proponuje komisya gosp. kraj następującą rezolucyę:

Wzywa się Wydział krajowy, aby sprawę założenia mleczarni, jako obiektu demonstracyjnego dla wyższej i niższej szkoły w Dublanach zbadał, tak co do rozmiarów jak ewentualnych kosztów i na przyszłej sesyi sejmowej odpowiednie wnioski przedstawił.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Gorayski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o klęsce nieurodzaju w roku 1897 i o wniosku posła Merunowicza.

Sprawozdawca p. Scipio, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje omyłki druku, a mianowicie w punkcie VI. c, zamiast „zgromadzać się mających“ ma być „sprowadzać się mających“, w punkcie VIII opuszczono l. 1088., sprawozdawca odczytuje następnie następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o klęsce nieurodzaju w roku 1897 — do wiadomości.

II. Sejm przeznaczą kwotę 50.000 złr. do rozporządzenia Wydziału krajowego, głównie na roboty publiczne w powiatach najbardziej klęską dotkniętych i gdzie stosunki zarobkowe okażą się najtrudniejsze.

III. Sejm przeznaczą dalszych 50.000 zł. do rozporządzenia Wydziału krajowego, dla ułatwienia powiatom akcji pomocniczej przy zabezpieczaniu potrzeb ludności na zasiewy wiosenne, a to na pokrycie przez lat trzy procentów — nie wyższych jak po pięć od stu — od pożyczek, któreby Wydziały powiatowe na te cele dla gmin i ich członków zaciągnęły lub poręczyły.

IV. Sejm uchwała w tym celu kredyt dodatkowy na r. 1897 w sumie 100.000 zł. — z czego kredyt 50.000 złr. — uchwałą ad III objęty, może być przez Wydział krajowy, w ciągu lat 1898, 1899 i 1900 — wydatkowany.

V. Uchwałami powyższymi ad II., III. i IV. załatwiony zostaje wniosek odnośny p. Merunowicza, dnia 30. grudnia 1897 w Sejmie postawiony.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) Ażeby się przyczynił jednorazowym datkiem 50.000 zł. z funduszków przeznaczonych na zapomogi z powodu klęsk elementarnych roku 1897, do rozporządzenia Wydziału krajowego, dla wzmocnienia zasiłku na cele ad III. wymienione.

b) Ażeby przyspieszył przyznanie należnych poszkodowanym odpustów podatkowych, oraz by w gminach dotkniętych klęskami powstrzymał egzekucye podatkowe w roku 1898.

c) Ażeby przyznał opusty w taryfach kolejowych w obrębie Galicji, dla przewozu produktów rolniczych sprowadzać się mających dla ludności klęską dotkniętej.

d) Ażeby dostarczył przynajmniej 25 000 centnarów metrycznych soli bydłowej bezpłatnie dla tych powiatów, w których jakoś paszy ucierpiała, — oraz by zezwolił na bezpłatny pobór surowicy w powiatach:

Bohorodeczany, Dolina, Kałusz, Kołomyja, Kosów i Nadwórna.

VII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, uzyskanie jak najszybsze od c. k. Ministerstw Skarbu i Handlu, zawieszenia opłat cłowych za sprowadzić się mające zboże z Rosyi — w ilości co najmniej 150.000 centnarów metrycznych, dla mieszkańców kraju kłeskami dotkniętych, a to na czas do końca czerwca r. b.

VIII. Petycyje do liczb 257, 258, 261, 475, 476, 477, 634, 656, 669, 703, 704, 868, 915, 916, 917, 918, 919, 922, 923, 931, 1014, 1015, 1016, 1085, 1086, 1088, 1134, 1176 i 1182 — powiatów i gmin o zapomogi i o pożyczki — przykazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, do możliwego uwzględnienia.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Krempa i wnosi następującą dodatkową rezolucyę:

Zważywszy, że pomiędzy powiatami dotkniętymi kłeską nieurodzaju w r. 1897 najbardziej ucierpiał powiat Mielecki, albowiem prócz powszechnych kłesk powodzi i t. p. dotkniętych zostało w powiecie Mieleckim około 30 gmin gradobiciem, które doszczętnie wszelkie zasiewy zniszczyło.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy rozdziale sum przekazanych mu do dyspozycyi, uwzględnił szczególnie powiat Mielecki, względnie te gminy powiatu Mieleckiego, które zostały zrujnowane doszczętnie gradobiciem.

Gminom owym przyjdzie Wydział krajowy z pomocą na zasiewy wiosenne z przekazanej mu sumy zapomogowej i procentowej, możliwie wydatnym zasiłkiem.

Izba popiera rezolucyę postawioną przez p. Krempe.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczególnej.

Izba uchwała bez rozprawy punkt I wniosku komisji.

Do punktu II. wniosku komisji stawia p. Styła poprawkę, aby sumę wyznaczoną do rozporządzenia Wydziału krajowego z 50 000 złr. podnieść do 100.000 złr.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do głosowania nad cyfrą wyższą zaproponowaną przez p. Styłę.

Po obliczeniu głosów Marszałek konstatuje że za poprawką tą głosowało 21 posłów.

Po zarządzeniu próby przeciwnej, konstatuje Marszałek, że w Izbie nie ma kompletu, wskutek czego odracza dalszą rozprawę nad tym przedmiotem do następnego posiedzenia.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Andrzej Potocki odczytuje następującą interpelacyę do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Według §. 156. ustęp a. ustawy podatkowej z 25. października 1896. dochody z własności gruntu lub budynków należy przy pierwszym wymiarze podatku osobisto dochodowego według przeciętnej dwóch ostatnich lat opodatkować.

W przepisach zaś wykonawczych przyjęto instrukcyę wręcz niezgodną z powołanem postanowieniem ustawy, polecając władzom skarbowym, aby dochody z dzierżaw traktowały jako dochód stały, który w myśl ustępu b. dowołanego §. 156. ustawy ma być opodatkowany według kwoty osiągniętej w ostatnim roku.

Ponieważ zaś wypadki, w których przyjęcie za podstawę wymiaru tylko dochodu uzyskanego z dzierzawy w ostatnim roku spowoduje wyższe opodatkowanie, aniżeli przyjęcie dochodu przeciętnego z dwóch ostatnich lat, a przytoczona interpretacja w przepisach wykonawczych ogłoszona przeciwna jest wyraźnemu tekstowi ustawy.

podpisani zapytują JW. Komisarza rządowego :

czyli i kiedy zamierza c. k. Rząd uchylić w drodze dodatkowego wyjaśnienia oficjalnego sprzeczność, jaka zachodzi między powołanym przepisem instrukcyi a postanowieniem ustawy.

Lwów, dnia 27. stycznis 1898.

Interpelujący.
Józef Męciński w. r.

Białoskórski, Stecki, Starzyński, Paszkowski, Pilat, Urbański, Cieński, Fr. Rozwadowski, Krzysztofowicz, Onyszkiewicz, Stadnicki, Marchwicki, Zdzisław Skrzyński. Rayski, Zamoyski, F. Vivien, Piniński, St. Tarnowski, Czecz, Klemens, Dzieduszycki, K. Horodyski, A. Brunicki, Trzeciecki, Borkowski, Szeliski, Sozański A. Jędrzejowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana
Komisarza Rządowego.

Ogłoszony przez c. k. władze skarbowe termin do wnoszenia fasyi podatku osobisto dochodowego jesze nie upłynął, a już niektóre c. k. urzędy podatkowe rozpoczęły tu i ówdzie odnoszące się do wymiaru tego podatku dochodzenia i przeprowadzają takowe w sposób niezgodny z ustawą, przykry dla kontrybuentów, ze zbyt wyraźnym kierunkiem fiskalnym. Według ustawy podatkowej z dnia 25. października 1896 roku a mianowicie wedle paragrafów 199. 202.

206. tej ustawy, władza podatkowa ma wniesione fasye poddać tymczasowemu badaniu i przez przesłuchanie kontrybuenta tudzież rzeczoznawców, fasye uzupełnić lub sprostować. Ale dochodzeń przed wniesieniem fasyi i przed upływem wyznaczonego do fasyonowania terminu nie zna ustawa.

Jak nas dochodzą zażalenia, niektóre c. k. urzędy podatkowe rozpoczęły dochodzenia przedwcześnie i prowadzą takowe w sposób dla kontrybuentów dokuczliwy. Wzywają bowiem obywateli i zapytują o różne szczegóły dotyczące życia sąsiadów, ich dochodów i wysokości wydatków. Najuczciwsi ludzie są podejrzani z góry co do rzetelności ich zeznań lub twierdzeń. Ponieważ nie jest celem reformy podatkowej uchwalonej dla równowiernego zakładu ciężarów publicznych, aby nowy podatek osobisto dochodowy był zaprowadzony w sposób weksacyjny a postępowanie niektórych c. k. urzędów podatkowych świadczy niejednokrotnie o niedostatecznej znajomości przepisów ustawy, podpisani pozwalają sobie zapytać J. W. Komisarza rządowego:

1.) czy znane są Wysokiemu c. k. Rządowi, tego rodzaju wypadki jak powyżej przytoczone.

2.) Na jakiej podstawie odbywają się dochodzenia co do wysokości dochodów pojedynczych kontrybuentów, jeśli termin do wnoszenia fasyi jeszcze nie upłynął.

3.) czy Wysoki c. k. Rząd nie znajduje wskazanem, aby pouczyć drogą praktycznej a jasnej informacyi organa skarbowe na prowincyi, jak interpretować winne szczegółowe postanowienia ustawy.

4.) wreszcie: Czy i co Wysoki c. k. Rząd zamierza przedsięwziąć, aby nie dopuścić postępywania uciążliwego, przykrego dla kontrybuentów a niezgodnego z ustawą.

Lwów, 28. stycznia 1898.

Interpelujący
Józef Męciński w. r.

S. Białoskórski, Stecki, Stadnicki, Starzyński, Pilat, Romanowicz, Onyszkiewicz,

Urbański, Krzysztofowicz, Paszkowski, Pi-
niński, Vivien, Marchwicki, Z. Skrzyński,
Rayski, Zamoyski, Cieński. Czecz, Szeliski,
Horodyski, Klemens Dzieduszycki, A. Bru-
nicki, Jan Trzecieski, Borkowski, Sozański,
A. Jędrzejowicz, S. Taruowski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę
udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje nastę-
pującą interpelację do c. k. Komisarza
rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza
Rządowego.

Gmina Domasyny w powiecie tarno-
brzeskim uchwałą Rady gminnej z dnia
3. lipca 1896. l. 2. wydzierżawiła prawo
polowania na gruntach gminnych w sposób
dobrowolnej ugody za roczną cenę w kw-
ocie 20 złr. w. a. Franciszkowi Burdzelowi
gospodarzowi z Domasyn. Dobrowolną ugo-
dę spisaną z dzierżawcą polowania i odpis
uchwały Rady gminnej jako wydzierżawia-
jącej, przesłano c. k. Starostwu w Tarno-
brzegu do zatwierdzenia, czego jednak c. k.
Starostwo nie zatwierdziło lecz 11. listo-
pada 1896 za niższą o 8 fl. 90 ct. cenę
w drodze licytacji Gizińskiemu z Tarno-
brzegu tj. 11 złr 10 ct. w zł. austriackiej,
dolowanie w tej gminie wydzierżawiło.

Żądanie Rady gminnej w Domasy-
nach, by tejsze uchwała jako wyżej oferu-
jącemu zatwierdzoną zastała, było słuszne
albowiem w ten sam sposób gminy, Su-
chorzów i Kaimów na mocy dobrowolnej
ugody polowanie wydzierżawiły, a c. k. Sta-
rostwo w Tarnobrzegu zatwierdzenia nie
odmówiło.

Gmina Domasyny czując się w tem
pokrzywdzoną wniosła pod dniem 20 listo-
pada 1896. zażalenie jedno i pod dniem
24. grudnia 1897, drugie i jednak pomimo
wszelkich oczekiwań, dotąd na załatwienie
powyższych zażaleń c. k. Namiestnictwo
nie miało czasu.

Gmina Domasyny w ten sposób traci
na dochodach gminnych rocznie 8 fl. 10 ct.
co czyni za lat sześć 55 fl. 40 ct.

Również nadmienić należy, że w gmi-
nie Skopaniu prawo polowania zgodził Bie-
lecki dla p. Dolańskiego właściciela dóbr
Baranowa z przyległościami z wolnej ręki
za 28 zł. i te pieniądze stosownie do um-
owy p. Dolański do gminy przysłał, poczem
pojechał do licytacji do Tarnobrzegu, gminę
okłamał, ugody nie dotrzymał i tamże za
6 zł. 40 ct. w. a. w Starostwie zalicytował,
zaskarżył gminę do c. k. Starostwa, które
resztującą kwotę w dniach siedmiu naka-
zało gminie zwrócić.

Zapytujemy przeto Pana Komisarza
rządowego, czy i jak ta sprawa została za-
łatwioną i czy nie należałoby już raz wszel-
kim nadużyciom władz tamę położyć.

Lwów, dnia 28. stycznia 1898.

Interpelujący :

Franciszek Krempa w. r.

Okuniewski, Nowakowski, Winniczuk,
G. Milan, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Wój-
cik, Kramarczyk. Styła, Niebyłowicz, Os-
tapczuk, W. Szwed, A. Średniawski, Wa-
rzecha,

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę
udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje nastę-
pującą interpelację do c. k. Komisarza
rządowego.

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego

Gmina Chełmiec polski, leżąca na le-
wym brzegu rzeki Dunajca, tuż pod miastem
Nowym Sączem, posiada pastwisko po czę-
ści porośnięte wikliną, w długości około 4 kilom.
koło wspomnianej rzeki się ciągnące. Bieg
rzeki z powodu bystrego prądu i łatwo
usypujących się brzegów był bardzo nieje-
dnostajny, dopiero rozpoczęto w r. 1882,
i przez kilka lat prowadzone przez gminę
z pomocą Wysokiego ck. Skarbu regulacje

niecego ustalili. W roku 1890, okazała się potrzeba nowych budowli wodnych. Gmina podobnie jak w poprzednich latach udała się w tej sprawie do Świetnego ck. Starostwa w Nowym Sączu, gdzie podała do protokołu, że budowę tę w głównym korycie (na planie VI, VII, VIII) przeprowadzi z przyczynieniem się Wysokiego ck. Skarbu, zaś zamknięcia płatkowe na odnodze (na planie V i IX) sama własnym kosztem zbuduje.

Wysokie ck. Namiestnictwo rozporządzeniem z 5. sierpnia 1890, L. 53405 i 53406, zezwoliło na te budowle, które już z wiosną 1891 miały być rozpoczęte. Tymczasem słotna jesień, gruba a ostra zima w żaden sposób nie pozwoliły materyałów do wspomnianych budowli przygotować; na domiar złego w marcu 1891 we wsi wybuchł pożar, który doszczętnie zniszczył połowę wsi. W tak przykrem położeniu o budowlach wodnych gmina nawet myśleć nie mogła.

Ponieważ zaś mimo tego wszystkiego Świetne c. k. Starostwo w kwietniu 1891, urgowało gminę, kiedy ta przystąpi do rozpoczęcia tam budowy, tedy gmina wyłuszczywszy powody, dla których rzeczonych budowli w tym roku rozpoczynać nie może, prosiła Świetne ck. Starostwo, aby wykonanie budowli do następnego roku raczyło odłożyć; w razie zaś, gdyby uznało, że rzeczony budowle w tym roku muszą być koniecznie wykonane, tedy rozważywszy swoją klęskę pożaru, po której tak prędko się nie podniesie, — oświadczyła, że zgadza się, żeby one budowle Wysoki ck. Skarb bez współudziału gminy wykonał. Zastrzega się tu jednak, że gmina w wspomnianej relacji myślała tylko o budowlach w głównym korycie; a nie na odnodze, którą gmina jak wspomniano sama własnym kosztem miała wykonać. Wysoki c. k. Skarb też po onej relacji zabrał się do budowli nie tylko w głównym korycie, ale co większa na odnodze, bez względu na to, że tę ostatnią miała sama gmina wykonać. Nie wspominając już nic o tamach wybudowanych

w głównym korycie, oświadczyć musimy, że tamy (a miały to być zamknięcia) na odnodze, gminie daleko więcej szkody, jak pożytku przyniosły.

Obecnie odnoga ta wskutek tych tam rozszerzyła się dwa razy tyle, niż jak była przedtem, przy wezbraniu bowiem rzeki woda z obydwóch końców tam wrznięta się daleko w pastwisko, niosła trawniki ze sobą pozostawiając w tem miejscu same kamienie, Wysoki c. k. Skarb sztukował dalej te tamy, a woda znów później brała dalej brzegi i bierze dotąd zrujnowawszy temi tamami odnogę.

Wysoki c. k. Skarb, powołując się na ustawę wodną, począł sadzić na rzekowych odsypiskach (lubo na odnodze nie mogło być żadnych odsypisk) wikliny, roszcząc sobie pretensje do całej odnogi, której długość około 800 metrów wynosi.

Ponieważ po obu stronach tejże odnogi leży pastwisko, na którym gmina pasła swoje bydło i konie, przeto zdarza się, że czasem mimo woli lub przez niedbalstwo pastuchów jakie bydło wpadnie do kępy i lubo szkody nie zrobi, to jednak gospodarze bywają do odpowiedzialności i kary pociągani. Chcąc zaś tego uniknąć potrzebą całą odnogę płotem ogrodzić, co ze względu na rozległość odnogi i na koszta jakieby to za sobą pociągało jest trudnem, albo bydło na pastwisku przestać paść, co również jest niemożliwem.

W takim stanie rzeczy, gdy z jednej strony kolej, z drugiej gościniec rządowy przecięły gminie najlepsze grunta, z trzeciej strzelnica wojskowa wzbrania przystępu do gruntów, a z czwartej woda zalewa gminne grunta, gdy w niedługim przeciągu czasu pożar po dwakroć zniszczył mienie włóscian, kilkakrotnie powódź zalała i grad wytlukł plonę, jak np. w r. 1897, gdy do tych klęsk przybywa jeszcze klęska gryzienia i to za lada bagatelę, gdy w dodatku Wysoki c. k. Skarb wdziera się w pastwiska gminy bez poprzedniego porozumienia się z właścicielami, musi tu Wysoki c. k.

Rząd zwrócić uwagę, że gminie Chełmiec wielka krzywda się dzieje, i w obec przytoczonych okoliczności zasługuje ostatecznie nawet na politowanie, a zważywszy wreszcie, że:

1) poprzednie okoliczności nieszczęśliwe nie dały gminie możności współdziałania w budowie z Wysokiem c. k. Skarbem,

2. obecne nieznośne położenie gminy, dalej

3) fakt, że Wysoki c. k. Skarb winien gminie 600 zł., które w roku 1874 złożyła jako konkurencyę na budowę kamiennej tamy powyżej mostu i za to dotychczas nic nie otrzymała, zapytują się przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd nie zechciałby z gminą Chełmiec polski wejść w porozumienie co do nabycia praw własności wikliny na rzecz gminy przynajmniej na odnodze rzeki Dunajca na planie V. IX. wykazanej, która stanowi zupełnie zamknięte enklawy wewnątrz pastwiska gminnego, przy uwzględnieniu spłaty ratami i potrąceniu kwoty 600 złr. a względnie zamiany za kawałek wikliny w innem miejscu.

Lwów, dnia 28. stycznia 1898.

Interpelujący:

Stanisław Potoczek w. r.

Szwed, Kramarczyk, Dr. Bernadzickowski, Data, Winniczuk, Warzecha, Barwiński, Wójcik, Żardecki, Karatnicki, Dr. Olpiński, Klemensiewicz, Milan, Styła, Karol Dzeduszycki, Średniawski, Bojko.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tą udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, iż złożone jeszcze zostały dwa wnioski nagłe, ale z powodu braku kompletu nie mogą na dzisiejszem posiedzeniu przyjść pod obrady.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 29. stycznia 1898 roku, godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek wzywa posłów, ażeby o oznaczonej godzinie przybywali na posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław hr. Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.